

ساعت برگزاری: ۱۰ صبح / نمره: ۱۷ / مدت پانچون: ۹۰ دقیقه

امتحانات متمرکز عمومی نیمسال دوم ۹۸-۱۳۹۷

پایه سوم ۵ ساله، پنجم ۷ ساله، چهارم پاره وقت

مهر مدرسه

شماره یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حروف

کد امتحان :	۲۹۷۲/۲۰
تاریخ آزمون :	۱۳۹۸/۰۴/۰۹
عنوان :	منطق ۳
کتاب :	دروس فی علم المنطق
محدوده :	از ابتدای صناعات خمس تا ابتدای صناعه الخطابیه (ص ۲۲۴-۲۳۱)
حذفیات :	ندارد

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلکبی: مدرسه علیه: شهرستان: استان:

۰/۵

۱- قضیه «من می ترسم» از کدام قضایا است؟ ص ۲۳۵

- الف. حسابات
- ب. وجدانیات
- ج. مجربات
- د. فطریات

۰/۵

۲- قضیه «هر که بامش بیش برفش بیشتر» از جمله کدام یک از مبادی می باشد؟ ص ۲۴۸

- الف. واجبات القبول
- ب. مقبولات
- ج. مشبهات
- د. مخیلات

۰/۵

۳- موطن مغالطه «ایهام انعکاس» کجاست؟ ص ۳۱۴ (مسابقات علمی کشوری ۹۲-۹۱) (مسابقات علمی منطقه ای ۹۳-۹۲)

- الف. عکس نقیض
- ب. تألیف قضیه ها
- ج. عکس مستوی
- د. قیاس

۰/۵

۴- توریه و استخدام تحت کدام نوع مغالطه لفظی قرار می گیرند؟ ص ۳۰۶ (آزمون ورودی سطح سه سال تحصیلی ۹۸-۹۷)

- الف. ترکیب مفصل
- ب. تفصیل مرکب
- ج. سوء تألیف
- د. ممارات

۲

۵- قضایای فطری (فطریات) در منطق را به همراه مثال تبیین نمایید. ص ۲۳۸

جواب: قضایایی که دلیلشان همراه خودشان است مانند قضیه «عدد دو نصف چهار است» در این مثال تصور عدد دو و نصف چهار و نسبت بین آن دو موجب تصدیق آن نمی شود چنین اذعانی نیازمند استدلالی است که در ذهن حضور دارد هر چند به آن توجه و التفاتی نباشد: «چهار به دو و مساوی آن تقسیم می شود، هر گاه عددی به دو و مساوی تقسیم شود نصف آن عدد است، پس دو نصف چهار است.

۲/۵

۶- ملاک تقسیم صناعات به پنج قسم را تشریح کنید. ص ۲۵۱

جواب: حجت یا مفید تصدیق است یا مفید تأثیری دیگر غیر از تصدیق است (شعر) اگر مفید تصدیق باشد یا مفید تصدیق جازم است یا مفید تصدیق غیر جازم است (خطابه) اگر مفید تصدیق جازم باشد یا مطلوب حق و واقع است یا مطلوب حق نیست (جدل) و اگر مطلوب حق و واقع بود نتیجه واقعا حق است (برهان) یا نتیجه واقعا حق نیست (مغالطه)

۷- برهان اثنی «دلیل» را با مثال توضیح دهید. ص ۲۶۱

جواب: اگر چه اوسط علت اثبات اکبر برای اصغر است اما در خارج معلول ثبوت اکبر برای اصغر است مانند: «این فلز منبسط شده است، هر منبسط شده ای حرارت دیده است پس این فلز حرارت دیده است» در این مثال اگر چه انبساط علت اثبات حرارت برای این فلز است اما در واقع، خود حد اوسط (انبساط) معلول حد اکبر (حرارت) می باشد.

۸- منظور از «ذاتی» و «اولی» از صفات مقدمات برهان چیست؟ ص ۲۶۵ و ۲۶۶ س ۱۶ - (امتحانات عمومی نیمسال اول ۹۱-۹۰ و شهریور ۹۱-۹۲)

جواب: ذاتی در باب برهان معمولی است که در تعریف موضوع اخذ شده یا اینکه موضوع یا یکی از مقومات موضوع در تعریف محمول اخذ شده باشد. [اعم از ذاتی در مقابل عرضی در باب کلیات و ذاتی در مقابل غریب در باب حمل]. تعریف اولی: حمل اولی در باب برهان یعنی محمول بر موضوع بدون واسطه حمل شود [مانند حمل ایض بر سطح، اولی است ولی حمل ایض بر جسم با واسطه فی العروض می باشد].

۹- چهار دلیل کنار گذاشتن برهان و تمسک به جدل را بنویسید. ص ۲۷۱

جواب: اول: برهان در هر مسأله‌ای واحد است در نتیجه طرف دیگر برای تایید مطلوبش ناچار به جدل پناه می برد دوم: عموم مردم در صورتیکه مقدمات برهانی از مشهورات نباشند بعید است آنها را درک نمایند و غرض مجادل اسکات خصم است در مقابل عموم مردم به همین دلیل از مقدمات مشهوره بهره می برد. سوم: اینگونه نیست که هر کسی توانایی اقامه برهان یا درک آن را داشته باشد پس منازع به جدل پناه می برد یا بدلیل عجز از اقامه برهان یا عجز طرف مقابل از درک برهان. چهارم: عدم قوت عقلی برخی از نوآموزان در استدلال و نیاز به تمرین ذهنی و تحصیل اطمینان به مطالب قبل از تمکن اقامه برهان.

۱۰- «موضع» در مباحث جدل را تعریف کرده، دو دلیل برای «عدم شهرت اکثر موضع ها» بنویسید. ص ۲۸۷

جواب: موضع: قواعد و اصولی کلی در جدل وجود دارد که می توان قضایای مشهور فراوانی را از آنها استخراج کرد، به این قواعد و اصول کلی موضع گفته می شود. اولاً: تصور عام در اذهان توده مردم دشوارتر از تصور خاص است این دشواری اگر مانع شهرت موضع نشود دست کم از مقدار آن می کاهد. ثانیاً: حکم عام بیش از حکم خاص در معرض نقض واقع می شود زیرا نقض خاص مستلزم نقض عام است اما نقض عام، مستلزم نقض خاص نیست به همین دلیل انسان آسان تر و سریعتر به کذب عام پی می برد.

۱۱- هر یک از موارد زیر، چه نوع مغالطه‌ای است؟ ص ۳۰۶

الف) «عالم موفق است» بدون لحاظ قید عامل: جواب: سوء اعتبار حمل

ب) « همه عکاسان هنرمندند و همه نقاشان هنرمندند پس بعضی عکاسان نقاش هستند»: جواب: سوء تالیف

ج) « هر انسانی بشر است، هر بشری ابزارساز است؛ هر انسانی ابزارساز است»: جواب: مغالطه مصادره به مطلوب

۱۲- مغالطه‌ی «وضع ما لیس بعلّة علّة» را با ذکر مثال توضیح دهید و بگویید مغالطه‌ی لفظی است یا معنوی؟ ص ۳۱۲ و ۳۱۸ (امتحانات عمومی نیمسال دوم ۹۳-۹۲)

جواب: در هر استدلالی، مقدمات علت نتیجه است و در واقع حد وسط که در مقدمات است علت ثبوت اکبر در اصغر (نتیجه) است. اگر مقدمات و حد وسط علت مدعا و نتیجه نباشد، مغالطه پیش می آید. بدین معنا که چه علیت اوسط عام باشد چه خاص و چه علیتی در بین آنها نباشد، در هر سه صورت علیت فاسد است و مغالطه وضع ما لیس بعلّة صورت گرفته است. (۱ نمره) مثال: عکاس در هنگام گرفتن عکس یک چشم خود را می بندد، زیرا اگر هر دو را ببندد نمی بیند. این جواب علتی ندارد. (مثال های دیگر در کتاب موجود است.) (۰/۵ نمره) این مغالطه‌ی معنوی است. (۰/۵ نمره)

«سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۱۴۴۳۱ معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می باشد.»
«در صورت ارسال پیام کوتاه، ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری می باشد.»